

N° 19.

Warszawa

$\frac{1}{13}$ maja 1868 r.

Wychodzi
w każdą środę.

Redakcja przy ulicy Nowy Świat
Nr. 28.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Środek ciężkości polityki, a przynajmniej dyplomacji europejskiej, zdaje się w tej chwili przenosić do Wiednia; wielką wagę przypisują wezwaniu Metternich'a z Paryża i zamierzonej podróży do Wiednia księcia Napoleona.

O zapowiedzianej mowie, albo milezeniu cesarza Napoleona w Orleanie, nie ma jeszcze wiadomości. Można się domyślać że zawsze wyjdzie na jedno: mowa niemniej będzie zagadkowa jak mileczenie, albo mileczenie niemniej wymowne jak mowa (1). Komisja budżetowa Izby prawodawczej wciąż obcina budżet wojny; chce może w dyskusji zmusić gabinet do otwartego wypowiedzenia swoich zamiarów. *Journal des Débats* zaznacza wojownicze usposobienie ludności francuskiej nie tylko w Paryżu, ale i na prowincji, a zwłaszcza armji, ufającej nowej broni. Mówią o konwencji z Hiszpanją o zastąpieniu w Rzymie załogi francuskiej hiszpańską w razie wojny.

W Londynie pierwsze wrażenie pomyślnego zakończenia wyprawy abisyńskiej, wpłynęło na podniesienie konsolów do 94¹/₂; ale wrażenie to krótko trwało i nastąpiła reakcja pod wpływem spraw europejskich, zawsze niejasnych i groźących zawikłaniem; kurs dzi-

sielszy 92⁵/₈. Małego zniżenia doznała i renta francuska i włoska w Paryżu.

Projekt p. Brestla reformy finansowej poruczony został przez komisję budżetową Reichsrath'u osobnej delegacji, która proponuje: 1° zaniechanie podatku kapitałowego; 2° podniesienie do 20%, podatku od kuponów i od wygranych losów w pożyczce premjowej; 3° odłożenie operacji ujednostajnienia długu publicznego do roku 1869; 4° zawieszenie do tego czasu opłaty długów umarzalnych, z wyjątkiem obligacji losowych. Wreszcie wnosi delegacja, ażeby rząd rozwinął system podatku osobistego, a mianowicie aby przeprowadził reformę podatku dochodowego w duchu postępowości (impôt progressif). W każdym razie p. Brestel wiele zyskał w opinji publicznej przez odstąpienie od myśli zaciągania pożyczki i zamiar ujednostajnienia długu (renty), który jeśli nie w tym, to w przyszłym roku dojdzie do skutku. Co do podatku kapitałowego, rzecz ulega obszerniej dyskusji, ale rząd nie myśli o jego zaniechaniu, gotów raczej zgodzić się na pewne modyfikacje.

Na naszój giełdzie kursa zostały w tym tygodniu prawie bez zmiany, tylko pożyczka premjowa podniosła się jeszcze (129 — 125); zyskała ona wielką wziętość nawet w Berlinie, — tak dalece niepewność położenia skierowała kapitały od wielkich i trwałych przedsięwzięć do spekulacji krótkoterminowych albo losowych

(1) Otrzymały telegram wspomina o przemówieniu krótkim, nieznaczącym, jakieś y przewidy wali. Ton jego pokojowy.

KURSA GIEŁDY,
w tygodniu 4—9 maja 1868 r.

Sto- pa 0/0	RÓWNIĄ (part)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU						Stosu- nek do równi na 100		
		Poniedz. 4 maja	Wtorek 5	Środa 6	Czwart. 7	Piątek 8 święto	Sobota 9			
1. Papiery publiczne.		R u b l e								
a) <i>Rządowe.</i>										
Polskie.	Oblig. Skarbowe (r. 100. 150. 500).	4	100	.	74,67	.	75	.	74	74
	Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	.	.	.	101,50	.	.	135 ¹ / ₃
	Cert. ban. na obl. cz. A (z. 300) z kup	5	45	.	.	.	50,75	.	.	112 ³ / ₄
	" " " B (z. 200)	0	30	.	.	.	27	.	.	90
	" " " "	5	30	.	.	.	32,50	.	.	108 ¹ / ₃
	Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	100	.	.	.	*56	.	.	*56
Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)		4	100	64	64,25	64,30	64,17	.	64,25	64 ¹ / ₄
	kupon.....	1,76 ² / ₃	.
Ruskie.	5-ta pożyczka (500).....	5	100	.	.	77	76,50	.	.	76 ¹ / ₂
	Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	.	127,50	127,50	128	.	129	129
	" " " z 1866 r.	5	100	.	123,25	123,50	124	.	125	125
	Metaliki (300) } lutowe	4	100	100	100,17	100	100	100	100	100
		" " " } sierpniowe	4	100	100,17	100,17	100	100	100	100
	Bilety banku Pańs. (100 i wyżej) ..	5	100	.	.	100,17	100,17	.	100,17	100 ¹ / ₆
								82,75	82 ³ / ₄	
b) <i>Towarzystw i Spółek.</i>										
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000).	4	100	82,75	83	83	83	.	83	83
	" " " ser. 2	4	100	75	75,25	75,17	75	.	75	75
	Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	64	.	.	106 ¹ / ₃
	" " W-B. (100. 150) ..	4	100	*58,33	*58 ¹ / ₃	
	" " Teresp. (100)	5	100	84,25	84	84,50	84,50	.	84,50	84 ¹ / ₂
	Obligacje " "	5	100	85	85	85	85	.	85	85
Akcje " Łódzk. (100)	5	100	*80,50	*80 ¹ / ₂	
Rus.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	.	.	.	116,50	.	115,50	92 ² / ₅
	Obligacje " "	1 ¹ / ₂	100
2. Wexle.										
Berlin..... (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	106,80	106,65	106,65	106,72 ¹ / ₂	.	106,80	115	
Gdańsk..... (100) "	.	92,857	106,65	.	.	106,65	.	.	114 ⁵ / ₆	
Hamburg..... (M. B. 300) "	.	140,855	
Londyn..... (L. 1) 3 "	.	6,304	7,30	115 ⁴ / ₅	
Paryż..... (Fran. 300) 2 "	.	75,214	.	.	87,15	.	.	87,30	116	
Wiedeń..... (Gul. 150) "	.	92,857	100 ⁴ / ₅	
Petersburg.... (Rub. 100) 1 "	.	100	99	.	.	.	93,60	99	99	
3. Monety.										
Półimperjał.....	.	5,15	.	.	.	5,96	.	5,96	115 ³ / ₄	
Napoleonodor.....	.	5	5,85	117	
Dukat holenderski.....	.	3	.	.	.	3,42	.	3,42 ¹ / ₂	114 ¹ / ₆	
Rubel srebrny.....	.	1	1,16	116	
Talar pruski.....	.	0,92.857	1,08 ¹ / ₂	116 ⁶ / ₇	
Gulden austriacki (papierowy)	0,62.906	0,63 ¹ / ₃	102 ¹ / ₄	

Warszawa.—Petersburg.—Londyn.—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.—Amsterd.

TOPA SKUPU:	{bankowa:	6 ⁰ / ₀	7 ¹ / ₂	2	2 ¹ / ₂	4	4	2 ¹ / ₂	3
		{giełdowa:	—	8 (9)	1 (1 ¹ / ₂)	1 ³ / ₄ (2 ¹ / ₄)	4	2 ³ / ₄	1 ³ / ₄ (2)

CENY TARGOWE W MIASTACH KRÓL. POLS.,

za m. kwiecień 1867.

(w rublach).

Średnie ceny w miastach gubernij											W ogóle oprócz Warszawy	W War- szawie
	Warsza- wskiej	Kali- skiej	Petro- kowskiej	Radom- skiej	Kiele- ckiej	Lubel- skiej	Siedle- ckiej	Pło- ckiej	Łom- żyńskiej	Suwałk- skiej		
Robotnik { pieszy	0,46 ¹ / ₂	0,37 ¹ / ₂	0,42	0,39 ¹ / ₄	0,32	0,36	0,41 ¹ / ₂	0,41 ¹ / ₂	0,36	0,68	0,42	0,50
1-konny	1,24 ³ / ₄	1,23 ¹ / ₂	1,27	1,31	1,06	0,83	1,00 ¹ / ₂	1,29	1,19 ¹ / ₂	1,15	1,16	1,80
2-konny	2,10 ³ / ₄	2,25 ¹ / ₂	2,04 ¹ / ₂	1,71 ¹ / ₂	1,83	1,35	1,53 ¹ / ₂	2,23 ¹ / ₂	1,76 ¹ / ₂	1,61	1,85	3,60
Koń mierny	56,87 ¹ / ₂	67,62 ¹ / ₂	60,00	63,75	46,25	46,05 ¹ / ₂	44,57	63,48	47,43	35,77	53,18	57,10
Wół „	37,10	34,50	39,15	44,06	40,75	29,00	34,08	37,02	38,34	25,71 ⁶ / ₅	35,97	27,36
Owca zwyczaj. lub skop	4,00	2,99 ¹ / ₂	3,32 ¹ / ₂	2,75	2,95	2,34	2,54	3,48	3,00	2,37 ¹ / ₂	2,98	
Wieprz	27,58 ¹ / ₂	24,66 ¹ / ₂	28,04	32,37 ¹ / ₂	25,66	27,73	28,72	28,90 ¹ / ₂	31,61 ¹ / ₄	21,72 ⁶ / ₅	27,07	29,98 ¹ / ₂
Zboże { Pszenica	13,06 ¹ / ₂	13,18 ¹ / ₂	13,09 ¹ / ₂	11,76	11,53	9,63	11,73	12,60 ¹ / ₂	12,65	12,48 ¹ / ₄	12,17	14,43 ¹ / ₂
Żyto	9,12 ³ / ₄	8,75	8,51	7,59	7,67	6,04 ¹ / ₂	7,71	8,10	8,02	6,99 ¹ / ₂	7,84	9,71
Jęczmień	7,45 ¹ / ₂	7,45	7,55 ¹ / ₂	6,75	7,10	5,65	6,55	6,99 ¹ / ₂	6,60	5,66 ³ / ₅	6,78	7,65 ¹ / ₄
Owies	5,87 ³ / ₄	5,50	5,42	4,68	4,97	3,69 ¹ / ₂	5,15 ¹ / ₂	5,37	5,06	3,99 ¹ / ₂	4,97 ¹ / ₅	6,16
Kartofle	3,31 ¹ / ₄	2,30	2,85	2,41	2,13	2,23 ¹ / ₂	3,13	2,98 ¹ / ₂	2,33 ¹ / ₄	2,79 ¹ / ₄	2,65	4,27
Mąka { pszenna celna	15,01 ³ / ₄	14,17 ¹ / ₂	13,73 ¹ / ₂	14,47	10,13	10,06 ¹ / ₂	13,47	13,79	14,04 ¹ / ₃	15,47 ⁵ / ₈	13,44	pud 2,78
„ zwyczajna	11,74 ³ / ₄	11,83	9,76	8,59 ¹ / ₂	8,11	7,01	12,75	11,35 ¹ / ₂	12,35 ¹ / ₂	12,05 ² / ₃	10,56	„ 1,91
„ żytnia pyłkowa	9,94 ³ / ₄	8,78	8,73	8,57	7,98	6,70	9,35	9,52 ³ / ₄	9,36 ¹ / ₃	8,01 ³ / ₈	8,70	„ 1,62
„ razowa	9,38 ¹ / ₂	8,49	8,00	6,88 ¹ / ₂	6,57	6,13 ¹ / ₂	8,33 ¹ / ₄	8,12 ¹ / ₂	8,15 ¹ / ₃	6,47 ¹ / ₃	7,65	czet. 6,90
Chleb { pyłtowy	0,03 ¹ / ₄	0,03	0,03	0,02 ³ / ₄	0,03	0,02 ¹ / ₃	0,03 ¹ / ₃	0,02 ³ / ₄	0,03	0,02 ¹ / ₈	0,03	0,03 ¹ / ₂
razowy	0,02 ¹ / ₂	0,01 ⁴ / ₅	0,02	0,02 ¹ / ₄	0,02	0,01 ³ / ₄	0,02	0,02	0,02 ¹ / ₂	0,01 ⁶ / ₅	0,01	0,02 ¹ / ₂
Mięso wołowe	0,06 ³ / ₄	0,06	0,06 ¹ / ₂	0,05 ¹ / ₂	0,05	0,05 ¹ / ₃	0,05	0,06 ¹ / ₄	0,06	0,06	0,06	0,10 ¹ / ₄
Masło solone	0,22	0,22 ¹ / ₂	0,30	0,26	0,22	0,16	0,24	0,23	0,23	0,27 ¹ / ₂	0,24	0,25
Łój	5,20	6,20	5,01 ¹ / ₂	5,62 ¹ / ₂	5,25	4,97		5,45 ³ / ₄	5,46	6,43 ¹ / ₄	5,16 ¹ / ₅	4,40
Węna celna	20,00	29,30		21,16 ¹ / ₂	30,00	16,00	22,00	20,00	16,75	15,50	19,07	33,00
Wódka 78°	3,16 ³ / ₄	2,96 ¹ / ₂	3,19	3,42	3,59	3,52	2,85 ¹ / ₂	3,37 ¹ / ₂	3,09	2,82	3,20	2,80
Drzewo opałowe { twarde. saż. kub.	6,18 ³ / ₄	8,25 ¹ / ₂	6,60	3,27	4,23	4,55	5,04 ¹ / ₂	6,78	5,59 ¹ / ₂	7,31 ¹ / ₇	5,78 ¹ / ₅	12,00
miękkie	5,97 ¹ / ₄	6,23 ¹ / ₂	5,90	3,01 ¹ / ₂	3,27	3,49	4,93 ¹ / ₂	5,77 ¹ / ₂	4,52 ¹ / ₂	5,08 ¹ / ₄	4,08 ¹ / ₆	10,00
Siano	0,43 ³ / ₄	0,43	0,44 ¹ / ₂	0,43 ³ / ₄	0,42	0,37	0,33 ¹ / ₂	0,47 ¹ / ₄	0,43 ¹ / ₂	0,32 ¹ / ₄	0,41	0,80 ¹ / ₂
Słoma	0,30	0,26	0,34 ¹ / ₂	0,27 ¹ / ₂	0,39	0,16	0,17 ¹ / ₂	0,27	0,25 ¹ / ₂	0,19 ¹ / ₃	0,26 ¹ / ₅	0,34 ¹ / ₂

STAN OPERACJI BANKU POLSKIEGO.

	w d. 5 maja	w ciągu tygodnia		w d. 9 maja		
		przyb. (+)	ub. (—)			
	r	u	b l	i		
1. Skup: Portfel } wexli kraj. {	w Warsz. 1.652.228, 83	+	147.104, 11 ¹ / ₂	1.724.372, .		
	w Łodzi. 287.398, 50	—	74.960, 94 ¹ / ₂			
	w Włocł. 194.458, 36	+	12.659, 30			
„ zagranicznych	46.750, 39	+	3.038, 50	45.491, 49		
		—	4.297, 40			
2. Zaliczenia na papiery publiczne ...	801.142, .	+	8.554, .	783.023, .		
3 „ na zast. towarów {	(a) wełny . 207.549, 43	+	45, 47	196.659, 98		
	(b) in. tow. 324.360, 73	+	7.120, 40			
4. „ „ kosztowności	784.446, 66 ¹ / ₂	+	20.190, 29	793.151, 67 ¹ / ₂		
		—	12.485, 28			
5. Otwarte kredyty	4.931.006, 34 ¹ / ₂	+	413.567, 38 ¹ / ₂	4.838.348, 51 ¹ / ₂		
		—	506.225, 21 ¹ / ₂			
6. Kasa: {	Monety srebrne 2.627.097, 13 ¹ / ₄	—	4.372, 20	2.622.124, 93 ¹ / ₄		
	„ złote 43.924, 52 ¹ / ₂				43.924, 52 ¹ / ₂	
	Bilety Banku Polskiego 803.635, .	+	17.000, .			820.635, .
	„ Kred. Cesarstwa 1.399.141, .	+	122.676, .			
Łącznie (6)	4.873.797, 65 ³ / ₄	+	134.703, 80	5.008.501, 45 ³ / ₄		

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— Income tax i kosztu wyprawy abisyńskieij.

Na posiedzeniu angielskiej Izby gmin 23 kwietnia, kanclerz skarbu Hunt, składając budżet z cyfrą wydatków 70.428000 f. st., dodał że kosztu wyprawy abisyńskiej wyniosą nadto 5 milionów f. st., i że przez zatrzymanie dotychczasowego cła od herbaty, oraz podwyższenie podatku dochodowego (income tax) z 4 na 6 pensów od funta ster, wydatek ten będzie w zupełności pokryty. Na usprawiedliwienie takiego podwyższenia podatku dochodowego p. Hunt przytoczył co następuje: „Gdyby zachodziła potrzeba pokrycia wydatku stałego, zaproponowałbym podniesienie opłaty od przedmiotów spożycia; że zaś potrzeba jest przemijająca, jednorazowa, a nałożenie i potem zdjęcie podatku pośredniego sprawiłoby dwukrotny przewrót stosunków handlowych,— przeto należy się zwrócić do opłaty dodatkowej z dochodu, podnosząc *income tax* o 2 pency.”

Przeciwko temu wnioskowi protestował p Baring, twierdząc, że zamiast użycia tego środka pokrycia kosztów wojennych, lepiej byłoby podnieść cła o 5⁰, — co według niego, nie sprawiłoby w handlu przewrotu, którego się obawiają. Ale propozycja Baring'a nieznała odgłosu w Izbie; nawet p. Gladstone, przywódca opozycji, pochwalił plan kanclerza skarbu i powtórzył jego powody: że podwyższenie podatków pośrednich sprawiłoby zamęt w stosunkach handlowych.

Tak więc Anglicy stanowczo i z przekonania odstąpili od uciążliwego i niesłusznego systemu—zrzucania na przyszłe pokolenia ciężaru kosztów wojen bez ich udziału prowadzonych; a opłacając wojnę bezpośrednio w epoce jej prowadzenia, wiedzą dobrze co ona kosztuje.

— Kwestja monetarna, poruszona w czasie wystawy powszechniej, postępuje choć nie tak szybko jak zamierzała konferencja. Delegowani rozmaitych państw złożyli swoim rządóm sprawozdania i wyłożyli poglądy, w ogóle przychylnie ujednostajnieniu monety. Księga czerwona austriacka zawiera text projektowanej konwencji między Austrią i Francją. Komitet Handlstag'u (Towarzystwa handlowego niemieckiego) stawia na porządku dziennym Izb handlowych kwestję jednności monetarnej w Niemczech i zaleca przystąpienie do wiadomej konwencji 23 grudnia 1865, — wreszcie ustanawia konkurs na rozprawę w tym przedmiocie, oznaczając termin na 30 kwietnia 1869 r. W Anglii wyznaczoną została pod prezydencją p. Charles Wood (vicehr. Halifax) komisja do zbadania kwestji, w razie potrzeby za pomocą śledztwa (enquête). W Stanach Zjednoczonych zajmują się na serjo tym przedmiotem: kongres przygotowuje projekt do prawa o zmianie dolara w taki sposób, ażeby ściśle odpowiadał monecie 5-frankowej.